

Інноваційна діяльність у ЗДО

Оновлення освіти в Україні, характеризується інтенсивним розвитком інноваційних процесів. Істотною особливістю цієї тенденції є реальна варіативність, пошук ефективних технологій навчання.

Педагогічна технологія – це така побудова діяльності педагога, де всі дії, які входять до неї, мають певну послідовність і цілісність, а виконання передбачає досягнення необхідного результату та має прогнозований характер. Принципово важливою стороною в педагогічній технології є позиція дитини в освітньому процесі, відношення до нього з боку педагога.

З усіх інноваційних технологій саме технологія інтегрованого навчання дає можливість широкого використання у початковій ланці освіти, оскільки створює умови для реалізації засад компетентнісного підходу. Ідеї інтегрованого навчання нині надзвичайно актуальні, оскільки сприяють успішному впровадженню нових освітніх завдань: дають можливість педагогу спільно з дітьми опанувати значний за обсягом навчальний матеріал, досягнути формування міцних, усвідомлених, міжпредметних зв'язків.

В сучасній педагогічній науці інтегроване навчання трактують як комплексний підхід до освітнього процесу і безпосередньо до уроку чи його частини без поділу на окремі дисципліни. В усьому цивілізованому світі технологія інтегрованого навчання є необхідною умовою для надання якісної освіти.

Широко вживаними в освітньому процесі в роботі з дітьми дошкільного віку є ігрові технології. У грі розвивається уява, утверджуються образи фантазії, виниклі ідеї, створюються продукти діяльності, які є для дитини емоційно привабливими. Діти привчаються до колективної дисципліни, командної роботи. Важливість гри в тому, що вона надає дитині можливість помріяти, проявити уяву, дає свободу самовияву і творчості.

Особливої актуальності в умовах модернізації змісту освіти набувають інформаційно-комунікаційні технології (через демонстрацію та власну роботу на інтерактивній дошці, з ноутбуком, смарт-телевізором, з прослуховуванням через навушники та інше, з метою активізації пам'яті та розумових процесів дітей). Поряд з традиційними засобами популярності набувають мультимедійні засоби навчання в електронних освітніх ігрових ресурсах, де вдало поєднуються тексти, аудіо, малюнки, анімація, інтерактивні завдання створені у формі гри, які дозволяють задіювати одночасно зір і слух, увагу і мислення.

В основі роботи з дітьми дошкільного віку лежить мультисенсорний підхід, що зосереджується у слуховому, візуальному, маніпуляційному сприйнятті змісту навчального матеріалу.

LEGO-технології є незамінним дидактичним матеріалом освітнього процесу як дошкільної освіти, так і початкової школи, що поєднують у собі елементи гри та експериментування: застосування в якості обладнання на уроках мовно-літературної, математичної, здоров'язбережувальної, фізкультурної, мистецької, технологічної та ін. освітніх галузей. Конструктор

є надійним помічником у роботі практичних психологів, вчителів-логопедів і корекційних педагогів, допомагаючи провести тестування, релаксаційні та корекційно-розвивальні вправи.

За допомогою LEGO-технології розвивається сенсорне сприйняття, формуються уявлення про зовнішні властивості предметів, розвивається дрібна моторика, формується цілісна система уявлень дитини про навколишній світ, збагачується життєвий досвід. Сучасна початкова школа передбачає використання парногрупових, авторських технологій, технологій особисто зорієнтованого навчання та рівневої диференціації. Усі вони при оптимальному застосуванні та поєднанні здатні значно підсилити ефективність освітнього процесу в початковій ланці й отримати гідний результат у вигляді комплексу не знань, вмінь та навичок, а компетентностей, необхідних для життя та подальшого навчання молодших школярів.

Палички Кюїзенера – це набір паличок для лічби, які ще називають «числа в кольорі», «кольоровими паличками», «кольоровими числами», «кольоровими лінійками». У наборі містяться чотиригранні палички 10 різних кольорів і довжиною від 1 до 10 см. Розробив Кюїзенер палички так, що палички однієї довжини виконані в одному кольорі і позначають певне число. Чим більша довжина палички, тим більше числове значення вона виражає.

Палички Кюїзенера, в основному, призначені для занять з дітьми від 1 року до 7 років. Палички Кюїзенера для лічби є багатофункціональним математичним посібником, яке дозволяє «через руки» дитини формувати поняття числової послідовності, складу числа, відношень «більше – менше», «право – ліво», «між», «довше», «вище» і багато іншого, набір сприяє розвитку дитячої творчості, розвитку фантазії і уяви, пізнавальної активності, дрібної моторики, наочно-дієвого мислення, уваги, просторового орієнтування, сприйняття, комбінаторних і конструкторських здібностей.

На початковому етапі занять палички Кюїзенера використовуються як ігровий матеріал. Діти грають з ними, як зі звичайними кубиками, паличками, конструктором, по ходу ігор та занять, знайомлячись з кольорами, розмірами і формами.

На другому етапі палички вже виступають як посібник для маленьких математиків. І тут діти вчаться осягати закони загадкового світу чисел і інших математичних понять.

Мнемотехніка – це техніка запам'ятовування, сукупність прийомів і способів, що полегшують запам'ятовування і збільшують обсяг пам'яті шляхом утворення штучних асоціацій. Це нова освітня технологія, що допомагає кожній дитині комфортно та легко здобувати знання у будь-якому віці.

Завдяки образності, ігровому та емоційному компонентам, що покладені в основу мнемотехніки, процес запам'ятовування перетворюється для дитини на цікаву захопливу гру, а потрібна інформація мимовільно й міцно закарбовуватиметься в пам'ять.

Мнемотехнічні прийоми особливо важливі для дошкільнят, так як розумові завдання вирішуються з переважною роллю зовнішніх засобів, наочний матеріал засвоюється краще вербального. Використання мнемотехнічних прийомів сприяє розвитку зв'язного мовлення: збагачення словника, навчання переказу, придумування розповіді, розучування віршів, відгадування загадок.

Сутність технології «Стіни, які говорять» в тому, що дитина, отримуючи необхідну інформацію, має право вибору планувати свою діяльність, конструктивно використовувати інформаційний ресурс.

Іншими словами технологія «Стіни, які говорять» є системою візуалізації знань і процесом занурення дошкільників і дорослих в освітній простір дитячого садка.

Технологія може бути використана як для інформування всіх учасників освітнього процесу (діти, батьки, педагоги), так і тільки для дошкільнят. Чому саме стіна? У сучасних умовах дитячі садочки переходить до нових стандартів оформлення, усе менше стендів, які «не чіпляють», не несуть актуальної інформації. Пріоритетними є пересувні стенди, виставки та багато іншого. Тому саме одна стіна, не схожа на інші, може привернути до себе увагу, не порушуючи внутрішньої гармонії простору дошкільного навчального закладу, не вносячи дисгармонію, а виконуючи розвивальну функцію. Як зробити так, щоб стіни дійсно «говорили»?

Краще за все, якщо це буде велика стіна на першому поверсі. Якщо йдеться про всіх учасників процесу, то специфіка роботи закладу дошкільної освіти передбачає використання «Стін, які говорять» найчастіше в одному або двох стаціонарних місцях, де найчастіше бувають і діти, і дорослі (оголошення, інформування, нагороди тощо).

Стіна може мати кілька інформаційних напрямів - на день, на тиждень, періодично мінливі експозиції тощо.

Для використання пропонованої технології в роботі з дошкільнятами потрібно враховувати певні особливості. Сучасною продуктивною педагогічною технологією організації і здійснення значущих освітніх подій у житті дошкільного колективу і окремої особистості є технологія подієвого підходу.

Сутність освітньої події полягає в тому, що організовуються спеціальні умови для дитячої дії, отриманий досвід, осмислений та усвідомлений, перетворюється в засіб для досягнення нової, вже більш високої, мети. Зауважимо, що будь-який із учасників освітньої події - це дійсно учасник, а не глядач: у кожного - свої смисли, своя діяльність, свої переживання, - але поле вибору таке, що у виборі обмежених (змістом і часом) ресурсів дитина повинна мати необмежені можливості. Побудова освітнього процесу за подієвим принципом дозволить зробити життя дітей у дитячому садочку більш цікавим, а освітній процес - умотивованим.

Технологія «Стіни, які говорять» не є чимось новітнім і незнайомим для українських колег, але вона дає можливість по-новому поглянути на освітній

простір, своєчасно перетворити його під запити дитячого сприймання та психофізіологічного розвитку.

Спадщина Сухомлинського - основоположною у науково-теоретичних працях і практичному досвіді В.Сухомлинського є його філософсько-педагогічна система ідей та поглядів на дитину як на найвищу цінність.

Педагогіка В.Сухомлинського – це педагогіка серця, дитиноцентризму й толерантності, яка базується на ідеї наближення навчально-виховного процесу до природи конкретної дитини. Педагог створив таку психолого-педагогічну систему, в якій усе зосереджено навколо дитини-людини, це педагогіка, побудована на утвердженні тієї філософської істини, що освіта, виховання й розвиток людини мають передбачати, передусім, утвердження гармонії розуму й серця. Уроки мислення сприяють розумовому, мовленнєвому, духовному розвитку дошкільнят і вихованню в них ціннісного ставлення до природи. Діти вчать розуміти й любити її, починають дивитися на неї іншими очима, стають активними її захисниками.

Розроблені педагогом основні норми моральної вихованості для дітей ґрунтуються на творчому використанні багатого потенціалу загальнолюдських моральних цінностей і є складовою частиною його цілісної педагогічної системи.

Програма з фізичного виховання дітей дошкільного віку "Казкова фізкультура" М.Єфименка Проведення фізкультурних занять у формі ігрових дійств. Форма фізичної активності дітей – горизонтальний пластичний балет (“пластик-шоу”), що поєднує музичність, хореографічність, естетичність дійства. Його скорочені програми використовують як фізкультурні хвилинки, паузи, а також як розваги і свята. Ігрова взаємодія з дітьми реалізується в рамках ігрової теми як великої тематичної гри (макрогри), що триває протягом одного чи кількох занять. Спільна мета та сюжетна лінія містить кілька міні-ігор, ігор-вправ.

Sand Play - пісочна терапія для дітей раннього віку.

Пісок – ідеальне розвиваюче середовище, де можна творити без страху, що-небудь зламати або зіпсувати. Основоположна ідея пісочної терапії Sand Play полягає в тому, що дитина, переносючи на площину пісочниці свої фантазії і переживання, може контролювати самостійно свої спонукання, виражаючи їх в символічній формі. Мета пісочної терапії - не міняти і не переробляти дитину, не учити її спеціальним поведінковим навичкам, а дати їй можливість бути такою, якою вона є. Метод Sand Play сприяє: розвитку емоцій у часто хворіючих дітей, розвитку фантазії, дрібної моторики, тактильних відчуттів, зв'язної мови; найбільш ефективний в корекції страхів, тривожності, замкнутості, агресії, гіперактивності. Використання цієї методики у роботі з дітьми сприяє створенню психоемоційного комфорту (зняття напруги, стомлюваності, розвиток позитивних емоцій, емпатії).

Використання технології "зендудлінгу" для розвитку дрібної моторики руки дітей дошкільного віку. Робота за технологією "зендудлінг" з дітьми дошкільного віку спрямоване на розвиток дрібної моторики пальців рук,

підготовку руки дитини до письма. Використання її дає змогу педагогам і батькам розвинути зібраність, концентрацію, покращити зорову координацію і дрібну моторику, а також розвинути творчі здібності та креативність.

Кольоротерапія - ефективний засіб для розвитку колірної сприйнятливості дітей дошкільного віку. Однією з основоположних цілей сучасного українського суспільства є виховання здорового покоління, основи якого закладаються ще в дошкільному віці. Тому дошкільним навчальним закладам необхідно так організовувати освітній процес, щоб не лише формувалася високий рівень розумової працездатності вихованців, а й зміцнювалось їх здоров'я. Однією з найефективніших оздоровчих технологій є "кольоротерапія". Терапія означає "лікування". Тільки в умовах дитсадка впровадження цієї технології передбачає профілактику різних захворювань, поліпшення психоемоційного стану дошкільнят. Роль кольоротерапії визнавалась з часів античності. У повсякденному житті малят варто використовувати якнайбільше оздоровчих технологій, адже вони переважно прості у використанні, дають вихованцям велике задоволення, а головне - мають ефективний комплексний вплив на формування їхнього здоров'я. Колір же має величезний вплив на фізіологію й психіку дітей. 80% інформації, яку сприймає мозок, надходить до нього через кольоровий зір. Третина мозку працює над переробкою букета кольорів і відтінків, які сприймає людина.

Музичне виховання дошкільнят за методикою Карла Орфа

Методика Карла Орфа сприяє розвитку музичних творчих здібностей, самоствердженню особистості, самостійності та свободі мислення. Система Карла Орфа побудована на синтезуванні різних видів діяльності (спів, рух, гра на музичних інструментах) за допомогою дитячого музичного музичення. Основні принципи педагогіки Карла Орфа: креативність; варіативність; комунікативність.

Отже, інноваційні технології сприяють розвитку гармонійно розвиненої особистості розкриваючи перед дітьми широкі можливості для розвитку здібностей.